

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 29 päivänä marraskuuta 2021

1027/2021

Valtioneuvoston asetus paristoista ja akuista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti
kumotaan paristoista ja akuista annetun valtioneuvoston asetuksen (520/2014) liite 1,
muutetaan 2 §:n 1 momentin 10 kohta, 3 §:n 2 momentti, 5 ja 11 §, 13 §:n 1 momentti,
15 ja 18 §, 20 §:n 2 momentti sekä 21–24 §, sellaisena kuin niistä on 11 § osaksi asetuk-
sessa 104/2015, sekä

lisätään 6 §:ään uusi 2 momentti, asetukseen uusi 15 a–15 c § ja 17 §:n 1 momenttiin
uusi 5 a ja 5 b kohta seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

10) *tuottajalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka myyntitavasta riippumat-
ta ammattimaisesti saattaa paristoja tai akkuja, mukaan lukien sähkö- ja elektroniikkalait-
teisiin tai ajoneuvoihin sisältyvät paristot ja akut, markkinoille Suomessa ensimmäistä
kertaa;

3 §

Eräiden vaarallisten aineiden rajoitukset

Jätelain 48 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuissa ajoneuvoissa käytettävien ajoneu-
voparistojen ja -akkujen ja teollisuusparistojen ja -akkujen sisältämiin vaarallisiin ainei-
siin sovelletaan kuitenkin, mitä romuajoneuvoista sekä vaarallisten aineiden käytön rajoit-
tamisesta ajoneuvoissa annetussa valtioneuvoston asetuksessa (123/2015) säädetään eräi-
den vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta ajoneuvoissa.

5 §

Käytöstä poistettujen kannettavien paristojen ja akkujen keräysaste

Tuottajien on huolehdittava siitä, että erilliskerättyjen käytöstä poistettujen kannetta-
vien paristojen ja akkujen keräysaste on vuosittain vähintään 45 painoprosenttia.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on seurattava käytöstä poistet-
tujen kannettavien paristojen ja akkujen keräysasteita.

6 §

Jätehuollon järjestämistä koskevat yleiset vaatimukset

— — — — —
Velvollisuudesta edistää uudelleenkäytön valmistelua jätteen keräyksen yhteydessä säädetään jätelain 11 a §:ssä.

11 §

Käytöstä poistettujen ajoneuvoparistojen ja -akkujen ja teollisuusparistojen ja -akkujen loppukäsittelyä koskevat rajoitukset

Sen lisäksi, mitä jätelain 15 a §:ssä säädetään, käytöstä poistettujen ajoneuvoparistojen ja -akkujen ja teollisuusparistojen ja -akkujen sijoittaminen kaatopaikalle tai loppukäsittely polttamalla on kielletty.

Edellä 9 §:ssä säädetyn mukaisesti kierrätettyjen ja muulla tavoin käsiteltyjen käytöstä poistettujen paristojen ja akkujen jäännökset saa kuitenkin loppukäsittellä polttamalla tai sijoittaa kaatopaikalle noudattaen, mitä jätteen polttamisesta ja kaatopaikalle sijoittamisesta säädetään ympäristönsuojelulaissa (527/2014) ja jätelaissa sekä niiden nojalla annetuissa säännöksissä.

13 §

Kansainväliset siirrot

Käytöstä poistettujen paristojen ja akkujen kansainvälisistä siirroista säädetään jätelaissa ja jätteiden siirrosta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1013/2006.

15 §

Tiedottaminen käyttäjille

Tuottajan on julkisin tiedotuskampanjoin sekä muulla tiedottamisella, neuvonnalla ja valistuksella huolehdittava, että kotitalouksille ja muille käyttäjille annetaan kattavasti tietoja:

- 1) paristojen ja akkujen sisältämien aineiden ympäristö- ja terveysvaikutuksista;
- 2) käytöstä poistettujen paristojen ja akkujen erilliskeräysvaatimuksista ja -ohjeista, erilliskeräykseen osallistumisen merkityksestä ja siitä, miten voidaan edistää käytöstä poistettujen paristojen ja akkujen kierrätystä;
- 3) käytettävissä olevista keräysjärjestelmistä ja vastaanottopaikoista;
- 4) 14 §:ssä tarkoitetuista merkinnöistä;
- 5) jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämisen mahdollisuuksista sekä roskaantumisen ehkäisemisestä.

Tuottajan velvollisuudesta julkaista tietoja jätteen erilliskeräystä ja hyödyntämistä koskevien velvoitteiden täyttymisestä säädetään jätelain 54 §:ssä. Tuottajayhteisön velvollisuudesta julkaista tietoja omistajistaan ja jäsenistään, tuottajilta perittävistä maksuista sekä palveluhankinnoissaan noudatettavista yleisistä periaatteista ja menettelyistä säädetään mainitun lain 63 ja 66 §:ssä.

15 a §

Valtuutetun edustajan velvollisuus tiedottaa

Valtuutetun edustajan, joka on saanut valtuutuksensa sellaiselta toiseen valtioon sijoitautuneelta toimijalta, joka toimittaa paristoja ja akkuja Suomen markkinoille muutoin kuin etäkaupalla suoraan loppukäyttäjälle, on viivytyksettä tiedotettava saamastaan valtuutuksesta ja hyväksymisestään tuottajarekisteriin sekä valtuutuksen tai hyväksymisen muuttamisesta tai peruuttamisesta sellaiselle tuottajalle, joka ilman saatua valtuutusta vastaisi näiden paristojen ja akkujen tuottajavastuuvélvoitteista. Jos edellä mainittu tuottaja, jonka sijasta valtuutettu edustaja hoitaa kyseisten paristojen ja akkujen tuottajavastuuvélvoitteet, on tuottajayhteisön jäsen, valtuutetun edustajan on lisäksi viipymättä tiedotettava saamastaan valtuutuksesta ja valtuutuksen ajankohdasta kyseiselle tuottajayhteisölle.

Valtuutetun edustajan on 1 momentissa säädetyn mukaisesti tiedotettava markkinoille toimittamiensa tuotteiden lajista, laadusta ja määrästä sekä esitettävä, miten tuottajavastuuvélvoitteiden täyttäminen on järjestetty. Tuottajayhteisölle on lisäksi tiedotettava, kuka olisi ilman saatua valtuutusta vastannut tuottajavastuuvélvoitteista mainittujen tuotteiden osalta.

15 b §

Omavalvonta

Jätelain 53 a §:ssä tarkoitettussa omavalvontaa koskevassa suunnitelmassa on oltava:

- 1) selvitys 21 §:ssä tarkoitettujen seurantatietojen kokoamisesta ja arvio tietojen luotettavuudesta sekä suunnitelma tietojen luotettavuuden kehittämiseksi;
- 2) arvio jätelain 46 §:ssä tarkoitetun tuottajan kustannusvastuun täyttymisestä;
- 3) selvitys jätelain 63 a §:ssä tarkoitetuista tuottajan maksuosuuksista ja niiden mukauttamisen perusteista sekä niiden seurannasta;
- 4) menettelyt 3 kohdassa tarkoitettujen maksuosuuksien ja niiden mukauttamisen perusteiden säännönmukaisesta uudelleenarvioimisesta ja kehittämisestä;
- 5) suunnitelma omavalvonnan toteuttamisesta ja organisoinnista sekä omavalvonnan tueksi tehtävistä tarkastuksista.

Omavalvonnan tueksi tehtävässä tarkastuksessa on käytettävä tarkastajaa, joka on tuottajaan, tuottajayhteisöön ja sen omistajiin nähden riippumaton ja puolueeton kolmas osapuoli. Tarkastajalla tulee olla tehtävän suorittamiseen tarvittavat tiedot, taidot ja muu pätevyys. Tarkastus voidaan suorittaa useammassa osassa tarkastajan erityisosaaminen huomioon ottaen tai liittää muuhun vastaavaan tuottajayhteisön toimintaan kohdistuvaan ulkopuoliseen tarkastukseen. Jos tuottajalla on käytössään sertifioitu hallintajärjestelmä, voidaan tarkastus kytkeä osaksi mainittua järjestelmää.

15 c §

Tuottajien maksuosuudet

Tuottajien maksuosuuksien ja niiden mukauttamisen perusteista säädetään jätelain 63 a §:ssä.

Hallinnollisia maksuja määritettäessä ei käytetä perusteena jätelain 63 a §:n 2 momentissa tarkoitettua maksujen mukauttamista. Hallinnolliset maksut tulee määrittää siten, ettei niiden osuus ole kohtuuttoman suuri verrattuna tuottajan markkinoille saattamien paristojen ja akkujen määrään ja niiden jätehuollosta ja muista tuottajavastuuvélvoitteista johtuviin maksuihin.

17 §

Hakemus tuottajan hyväksymiseksi tuottajarekisteriin

Tuottajan tekemässä jätelain 101 §:n 1 momentissa tarkoitettussa hakemuksessa tuottajarekisteriin hyväksymiseksi on oltava:

— — — — —
5 a) omavalvontaa koskeva suunnitelma;

5 b) luettelo niistä jäsenvaltioista, joihin tuottaja myy paristoja ja akkuja etäkaupalla suoraan käyttäjille sekä mahdollisen valtuutetun edustajan nimi kyseisissä jäsenvaltioissa;
— — — — —

18 §

Hakemus tuottajayhteisön hyväksymiseksi tuottajarekisteriin

Tuottajayhteisön tekemässä jätelain 101 §:n 1 momentissa tarkoitettussa hakemuksessa on oltava:

1) tuottajayhteisön nimi tai toiminimi, yhteys- ja osoitetiedot, yhteyshenkilön nimi, asema ja yhteystiedot sekä yritys- ja yhteisötunnus;

2) 17 §:n 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettut tiedot tuottajayhteisöön kuuluvista tuottajista ja niiden tuottajayhteisöön liittymisen ajankohta sekä tuottajayhteisön perustajien nimi, yritys- ja yhteisötunnus ja toimiala;

3) tiedot tuottajayhteisöön kuuluvien tuottajien markkinoille saattamista paristoista ja akuista eriteltyinä paristo- ja akkutyypeittäin 2 §:n 1 momentin 4, 6 ja 7 kohdassa säädetyn mukaisesti sekä arvio paristojen ja akkujen määrästä tonneina vuodessa;

4) selvitys siitä, miten velvoitteet on jaettu tuottajien kesken ja miten uusi tuottaja voi sopia tuottajavastuun hoitamisesta tuottajayhteisön kanssa;

5) tiedot tuottajayhteisön järjestämästä käytöstä poistettujen paristojen ja akkujen vastaanottopaikkaverkostosta, kuljetuksesta, esikäsittelystä, kierrätyksestä ja muusta jätehuollosta sekä arvio tuottajayhteisön järjestämän jätehuollon piiriin tulevien käytöstä poistettujen paristojen ja akkujen määrästä tonneina vuodessa eriteltynä 3 kohdassa säädetyn mukaisesti;

6) selvitys jätehuollon järjestämiseen liittyvistä sopimuksista sekä sopimuskumppaneiden ympäristöluvista ja mahdollisista ympäristöasioiden hallintajärjestelmistä;

7) suunnitelma paristoja ja akkuja sekä käytöstä poistettujen paristojen ja akkujen vastaanottoa koskevasta tiedottamisesta;

8) omavalvontaa koskeva suunnitelma;

9) selvitys tuottajayhteisön riittävästä taloudellisista järjestelyistä toimintansa asianmukaiseksi järjestämiseksi mukaan lukien viimeksi päätyneen tilikauden vahvistettu tilinpäätös ja alkaneen tilikauden talousarvio;

10) päivämäärä, jolloin hakemus on tehty;

11) vakuutus annettujen tietojen paikkansapitävyydestä.

20 §

Ilmoittaminen toiminnan muutoksista

— — — — —
Jätelain 64 §:n 1 momentissa säädetään riittäviä taloudellisia järjestelyitä koskevan selvityksen ja jätehuollon järjestämistä koskevan päivitetyn toimintasuunnitelman esittämisen ajankohdasta, jos tuottajayhteisön toiminta muuttuu olennaisesti.

21 §

Seurantatietojen ilmoittaminen

Tuottajan tai tuottajayhteisön siihen kuuluvien tuottajien puolesta on vuosittain kesäkuun loppuun mennessä ilmoitettava Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle paristo- ja akkutyypeittäin 2 §:n 1 momentin 4, 6 ja 7 kohdassa säädetyn mukaisesti eriteltynä edellistä vuotta koskevat seuraavat tiedot:

- 1) Suomessa markkinoille saatettujen paristojen ja akkujen, mukaan lukien sähkö- ja elektroniikkalaitteisiin ja ajoneuvoihin sisältyvät paristot ja akut, määrä;
- 2) kerättyjen käytöstä poistettujen paristojen ja akkujen, mukaan lukien sähkö- ja elektroniikkalaitteista ja ajoneuvoista poistetut paristot ja akut, määrä;
- 3) kierrätettyjen käytöstä poistettujen paristojen ja akkujen määrä ja saavutettu kierrätystehokkuus eriteltynä käsittelylaitoksen mukaan sekä laitoksen nimi ja sijoituspaikka;
- 4) toiseen maahan siirrettyjen käytöstä poistettujen paristojen ja akkujen määrä, yksilöidyt tiedot niiden kierrätyksestä sekä saavutettu kierrätystehokkuus eriteltynä käsittelylaitoksen mukaan sekä laitoksen nimi ja sijoituspaikka;
- 5) toteutettu paristoja ja akkuja ja käytöstä poistettuja paristoja ja akkuja koskeva tiedottaminen;
- 6) tiedot omavalvontaa koskevan suunnitelman edellyttämistä toimista ja tarkastuksista.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun ilmoitukseen on liitettävä jätelain 64 §:n 1 momentissa tarkoitettu selvitys riittävistä taloudellisista järjestelyistä ja tarpeen mukaan uudelleenarvioitu toimintasuunnitelma käytöstä poistettujen paristojen ja akkujen jätehuollon järjestämisestä. Selvitykseen riittävistä taloudellisista järjestelyistä on sisällytettävä viimeksi päättyneen tilikauden vahvistettu tilinpäätös ja alkaneen tilikauden talousarvio. Jos mainittuja asiakirjoja ei voida toimittaa, riittävät taloudelliset järjestelyt on osoitettava luotettavasti muilla tavoin.

Ilmoitukseen on myös liitettävä selvitys ilmoitettujen tietojen arviointi- ja laskentaperusteista. Määrätiedot on ilmoitettava painon mukaan tonneina vuodessa.

22 §

Tietojen kokoaminen seuranta- ja valvontaa varten

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tässä asetuksessa asetettujen velvoitteiden noudattamisen seuraamiseksi ja valvomiseksi vuosittain tarkastettava ja koottava 21 §:ssä tarkoitettut seurantatiedot. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on myös koottava muut tarpeelliset tiedot ja arviot Suomessa markkinoille saatettujen paristojen ja akkujen määrästä sekä erilliskerättyjen ja Suomessa kierrätettyjen tai toiseen maahan siirrettyjen käytöstä poistettujen paristojen ja akkujen määrästä. Koosteeseen on sisällytettävä arvio käytöstä poistettujen kannettavien paristojen ja akkujen keräysasteesta sekä muiden paristojen ja akkujen keräystasosta ja kierrätysprosessien kierrätystehokkuudesta. Siinä on myös selvitettävä, miten seurantatiedot ja muut tiedot on hankittu tai saatu.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on vuosittain toimitettava 10 §:ssä tarkoitetut kierrätystehokkuutta koskevat tiedot sekä 5 §:n 2 momentissa tarkoitetut keräysastetta koskevat tiedot Euroopan komissiolle 18 kuukauden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jolta tiedot on kerätty.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tarvittaessa toimitettava 21 ja 22 §:ssä tarkoitetut tiedot käytöstä poistettujen paristojen ja akkujen käsittelylaitosten ja jätteiden kansainvälisten siirtojen valvontaviranomaisten käyttöön tarkastus- ja muita valvontatoimia varten.

23 §

Yhteistyö ja tiedonvaihto Euroopan unionin muiden jäsenvaltioiden kanssa

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen on jätelain 66 a §:n ja tämän asetuksen säännösten asianmukaisen toimeenpanon varmistamiseksi osaltaan huolehdittava yhteistyöstä ja riittävästä tiedonkulusta Euroopan unionin toisen jäsenvaltion asianomaisen viranomaisen kanssa. Yhteistyön on käsitettävä tutustumisoikeuden myöntäminen asiaankuuluviin asiakirjoihin, tietoihin ja tarkastusten tuloksiin, jollei viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), tietosuojalaissa (1050/2018) tai luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus) säädetystä muuta johdu. Yhteistyössä ja tuottajarekistereihin sisältyvien tietojen vaihdossa on käytettävä sähköistä tiedonsiirtoa. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on rekisteröintimenettelyn toimeenpanon ja valvonnan edistämiseksi julkaistava verkkosivuillaan linkit Euroopan unionin toisten jäsenvaltioiden tuottajarekistereihin tai tuottajavastuuta valvovan viranomaisen verkkosivuille sen mukaisesti kuin se on tarkoituksenmukaista.

24 §

Markkinavalvonta

Jätelain 24 a §:ssä tarkoitettu paristojen ja akkujen markkinavalvontaviranomainen valvoo tämän asetuksen 3, 14 ja 16 §:n noudattamista.

Markkinavalvonnasta säädetään markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/1020 sekä eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016).

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 2021. Sen 24 § tulee kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä tammikuuta 2022.

Helsingissä 25.11.2021

Ympäristö- ja ilmastoministeri Emma Kari

Hallitussihteeri Sirkku Jaakkola